

PSZF-SALGÓ Kft.

**SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
PÉLDATÁR ÉS FELADATGYŰJTEMÉNY**

az ECDL
alapfokú számítógép-kezelő és
középfokú számítástechnikai szoftverüzemeltető
tanfolyamhoz

Szerkesztette:
GUBÁN ÁKOS

Salgótarján, 2001.

SZERZŐK:

Alapismeretek, prezentáció, weblapkészítés:

Gubán Ákos főiskolai adjunktus

Szövegszerkesztés:

Gubán Miklós főiskolai docens

Adatbáziskezelés:

Bozó Mária főiskolai adjunktus

Alapismeretek:

Makó Zsolt rendszerinformatikus

Táblázatkezelés:

Szabó Zsolt főiskolai adjunktus

Szabó Szabolcs közgazdász

Rádi György főiskolai adjunktus

Dunai Katalin főiskolai tanársegéd

Filkor Ferenc főiskolai adjunktus

Számítógép hálózatok:

Szabó Attila számítástechnikai o.v.

Számítástechnikai szótár:

Pilinyi Viktor

SZAKMAI LEKTOROK:

Gubán Miklós főiskolai docens

Rádi György főiskolai adjunktus

Kiadja a PSZF Salgó Kft

2001.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
1. Számrendszerek, ítéletkalkulus. Operációs rendszer alapismeretek	6
1.1. Számrendszerek és ítéletkalkulus	6
1.2. Operációs rendszer feladatok	7
1.3. Elektronikus levelezés (E-mail)	13
1.4. Megoldások	14
2. Szövegszerkesztés (MS Word)	21
2.1. Bevezetés	21
2.2. Példák és egyszerűbb feladatok	21
2.3. Feladatok	25
2.4. Kérdések	33
3. Táblázatkezelés (MS-Excel)	34
3.1. Cellakijelölés	34
3.2. Adatbevitel, másolás, áthelyezés, adtmódosítás, törlés	34
3.3. Cellaformázás, egyszerű táblázatok készítése	37
3.4. Munkafüzet, munkaterület mentése	40
3.5. Diagramok készítése	45
3.6. Vegyes feladatok	52
3.7. Az Excel adatbázis-kezelése	64
3.8. Pénzügyi számítások	71
3.9. Pénzügyi számítások melléklete	82
3.10. Operációkutató feladatok (Solver használata)	85
3.11. Statisztikai feladatok	89
3.12. Magyarázatok a statisztikai feladatokhoz	114
3.13. Elméleti kérdések	116
4. Adatbáziskezelés (MS Access)	121
4.1. Autó adatbázis	121
4.2. Tanfolyam adatbázis	124
4.3. Tanfolyam adatbázis	125
4.4. Fizetés adatbázis	128
4.5. Feladatok elsődleges kulcsok és táblázatok közti kapcsolatok meghatározására	132
4.6. Hobby adatbázis	133
4.7. Mikulás adatbázis	135
4.8. Törlesztés	136
4.9. Üveggyár	140
4.10. Normalizálás	143
4.11. Adatbázis tervezése	146
4.12. SQL utasítások	147
5. Prezentáció (MS PowerPoint)	151
5.1. Egyszerű irányított elkészítésű feladatok	151
5.2. Szöveg kísérettel bemutatott prezentációk	153
5.3. Önműködő bemutatók	153
5.4. Hiperhivatkozások használata	153
5.5. Általános, egyéni kidolgozású feladatok	154

6.	Weblapkészítés (MS FrontPage	155
6.1.	Egyszerű Weblapok készítése.....	155
6.2.	Speciális objektumok a Weblapokon.....	160
6.2.1.	Animáció, áttűnés és fényűjság	160
6.2.2.	Hiperhivatkozások használata (Hotspot)	161
6.2.3.	Komponensek a Weblapokon	164
6.2.4.	Többkeretes lapok (Frames Pages)	166
6.3.	Bonyolultabb Weblapok	167
6.4.	Feladatok.....	170
7.	Számítógép hálózatok	171
7.1.	Novell hálózati feladatok	171
7.2.	UNIX/LINUX feladatok	172
7.3.	Windows NT feladatok.....	174
7.4.	Elméleti kérdések.....	175
8.	Számítástechnikai szótár	177

Bevezetés

Kedves felhasználó,

Ön most egy olyan kiadványt tart a kezében, amely segíteni szeretne OKJ és ECDL vizsgára való felkészülésében. Ez a könyv hasznos lehet azok számára is, akik nem készülnek vizsgára, de szeretnének néhány gyakorlatias feladatot megoldani útmutatás segítségével. A könyvvel az alapvető célunk az volt, hogy példákon és feladatokon keresztül egy segédeszközt biztosítsunk a operációs rendszer használatának gyakorlásához, valamint az MS Office alkalmazások mélyebb megértéséhez és elsajátításához. A kiadvány példatár és feladatgyűjtemény elnevezést kapta, mivel tematikusan és nehézségi fok szerint csoportosítva - kezdetben példákon keresztül - vezeti be a felhasználót a témakör megértésébe, majd pedig egyéni feldolgozáshoz szolgáltat feladatokat. A feladatgyűjtemény szorosan kapcsolódik a PSZF-SALGÓ Kft. Számítástechnika könyvéhez, a témakörök csoportosítása is ennek megfelelően történt, ezért a két könyv együttes használatát javasoljuk. A példatárban azon témakörökben, ahol szükség volt, a nehézségi fokot csillaggal jeleztük, azaz a legegyszerűbb feladatok jelöletlenek, a bonyolultabb de alapismerettel megoldhatóakat egy *-gal, a nehezebb feladatokat **-gal és a bonyolult feladatokat ***-gal jelöltük meg.

Azok számára, akik most kezdik a számítástechnikával való ismerkedést célszerű a példákon és feladatokon sorban egymás után végighaladni, követve az előírt utasításokat. A haladók számára pedig mintaként szolgálhatnak a feladatok saját feladatok megfogalmazására és megoldására. A könyv tematikai szerkezetét nem feltétlenül kell követni, ez elsősorban az egyéni felkészülők számára javasolt inkább. Az oktatók, tanárok számára útmutatónak szánjuk a példatárat, nem pedig órai gyakorlásra. Emellett segítséget és útmutatást szeretnénk nyújtani hasonló feladatok megfogalmazására.

A példatár elkészítésében nagy segítséget nyújtott a több éve megrendezésre kerülő Infoprog számítógépes verseny. Az elsősorban felvidéki magyar diákok számára kiírt verseny feladatait is alapul vettük a feladatok összeállítása során, melyeket minden évben a könyv szerzői készítenek el a diákok számára. A verseny tavaszonként a BGF PSZF Salgótarjáni Intézetében és a Füleki Gimnáziumban kerül megrendezésre. A megmérettetésen már több éve magyarországi, erdélyi és ukrán magyar anyanyelvű diákok is résztvesznek felhasználói- (szövegszerkesztés, táblázatkezelés), programozói-, és csapatversenyben. A felkészüléshez elsősorban a PSZF-SALGÓ Kft. Számítástechnika könyvét használják. (Részletes tájékoztató, feladatok és megoldások a www.salgo.pszfs.hu címen található.)

A Tisztelt Olvasótól mindenfajta visszajelzést, segítséget, kritikát esetleg feladatokat szívesen fogadunk, amelyeket a Rádi György, vagy Olaj Edit nevére a PSZF Salgó Kft, 3100 Salgótarján, Kistarján út 5. címre küldhetnek el, vagy a (32)-417-133 telefonon keresztül jelezhetik észrevételeiket. Továbbá a felsorolt E-mail címekre is várjuk leveleiket: guban_a@salgo.pszfs.hu, radi@salgo.pszfs.hu, guban_m@salgo.pszfs.hu, bmj@salgo.pszfs.hu, szzsolt@salgo.pszfs.hu, atyos@salgo.pszfs.hu, mako@salgo.pszfs.hu .

Sok sikert kíván a könyv sikeres használatához

A Szerkesztő

1. Számrendszerek, ítéletkalkulus. Operációs rendszer alapismeretek és segédprogramok

1.1. Számrendszerek és ítéletkalkulus

1. feladat: Töltse ki az alábbi táblázat hiányos elemeit!

Tíz-es (decimális)	Kettes (bináris)	16-os (hexadec.)	8-as (otális)
134			
	111011100		
		1BDA	
			5377
432			
		14D	
	100010101		

2. feladat: Adja meg az alábbi negatív számok kettes komplement kódú alakját 16 jegyre:

-312	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
-1087	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
-796	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3. feladat: Töltse ki az alábbi igazságtáblázatok hiányzó celláit!

a.)

A	B	A <input type="text"/> B
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

b.)

A	B	A <u>imp</u> B
0	0	
0	1	
1	0	
1	1	

c.)

A	B	(A <u>and</u> B) <u>or</u> B
0	0	
0	1	
1	0	
1	1	

d.)

A	B	C	(A <u>and</u> B) <u>or</u> C
0	0	0	
0	0	1	
0	1	0	
0	1	1	
1	0	0	
1	0	1	
1	1	0	
1	1	1	

e.)

A	B	C	(A <u>or</u> B) <u>xor</u> C
0	0	0	
0	0	1	
0	1	0	
0	1	1	
1	0	0	
1	0	1	
1	1	0	
1	1	1	

4. feladat

- a.) Húzza alá az alábbi logikai kifejezésekhez tartozó logikai értéket! Legyen az A a 49 négyzetgyöke; B az a négyszög melynek négy egyenlő oldala van; C a négyzet, D pedig a π .

$(A \geq 7)$ <u>and</u> $(B = C)$	igaz	hamis
$((A > D)$ <u>or</u> $(D = 12,5))$ <u>and</u> $(A > 1)$	igaz	hamis

- b.) Kik tartoznak abba a halmazba, akikre igaz az alábbi kifejezés:

$(kor > 50)$ or $((fizetés < 60\ 000\ Ft)$ and $(gyermekai_száma > 3))$
(not $(gyermekai_száma > 0)$ and $(neme = nő))$ or $(családi_állapot = egyedülálló)$

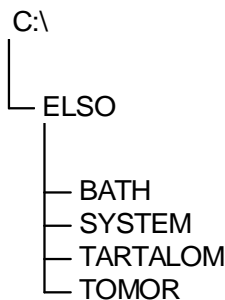
1.2. Operációs rendszer feladatok

A feladatgyűjteményben szereplő feladatok és példák a C: meghajtóra vonatkoznak, természetesen mindenki a saját rendszerkörnyezetének megfelelő meghajtó azonosítót használhatja. Amennyiben nem ismeri a rendszer felépítését, kérdezze meg oktatóját vagy a rendszergazdát. A feladatok MS-DOS parancsok segítségével, illetve Windows intéző használatával egyaránt megoldhatók, kivéve a kötegelt (Batch) állományokat, melyeket kizárólag MS-DOS alatt kell megoldani. Ez utóbbiak ismerete középfokon még szükséges.

1. feladat

A feladatot kizárólag BATCH és DOS parancsok használatával oldja meg!

- a.) Hozza létre az alábbi könyvtárszerkezetet:

- b.) Másolja be a C:\WINDOWS alkönyvtárból az összes SYS kiterjesztésű állományt, a C:\ELSO\SYSTEM alkönyvtárba a HIMEM.SYS kivételével.

- c.) ** Hozzon létre a C:\ELSO alkönyvtárban egy KESZIT.BAT állományt, amely létrehoz egy MENU.BAT nevű kötegelt parancsfájlt a C:\ELSO\BATCH alkönyvtárban. A MENU.BAT az alábbi választási lehetőségeket tartalmazza:

1. Rendszerlemez készítése formázással
2. Scandisk elindítása
3. Kilépés a menüből

Az első két menüpont lefutása után várjon egy billentyű lenyomására, azt követően térjen vissza a menühöz. Helytelen menüpont választása esetén sem állhat le a futás hibaüzenettel.

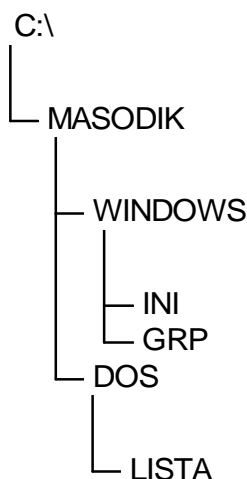
- d.) Hozzon létre a C:\ELSO\TARTALOM alkönyvtárban egy LISTA.TXT állományt, mely a C:\WINDOWS alkönyvtárban található WIN.INI állománynak csak azon sorait tartalmazza, melyekben szerepel a 'd' vagy a 'D' betű.

- e.) * A C:\ELSO\SYSTEM alkönyvtárból az összes állományt tömörítse össze a C:\ELSO\TOMOR alkönyvtárba SYS.ARJ néven. A tömörítés során használjuk a tesztelés kapcsolót.

2. feladat

A feladatot kizárólag BATCH és DOS parancsok alkalmazásával kell megoldani.

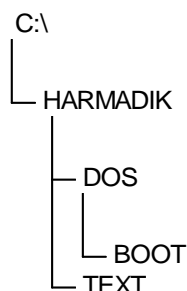
- a.) Hozza létre az alábbi könyvtárszerkezetet:

- b.) ** Hozzon létre egy MASOL.BAT állományt a C:\MASODIK alkönyvtárban, amely a következő feladatot látja el:
A C:\WINDOWS alkönyvtárból az összes INI kiterjesztésű állományt átmásolja a C:\MASODIK\WINDOWS\INI alkönyvtárba, valamint a C:\WINDOWS alkönyvtárból az összes GRP kiterjesztésű állományt átmásolja a C:\MASODIK\WINDOWS\GRP alkönyvtárba.
- c.) * A C:\MASODIK\WINDOWS\INI alkönyvtár tartalmát névsor szerint növekvő sorrendbe rendezve írassa ki a C:\MASODIK\DOS\LISTA alkönyvtárba INI.TXT néven. A C:\MASODIK\WINDOWS\GRP alkönyvtár tartalmát pedig név szerint rendezve írassa ki a C:\MASODIK\DOS\LISTA alkönyvtárba GRP.TXT néven.
- d.) A C:\MASODIK\DOS alkönyvtárban hozzon létre egy EREDMENY.TXT állományt, az INI.TXT és a GRP.TXT állományok egyesítésével. Az EREDMENY.TXT tartalmának elejét GRP.TXT, végét az INI.TXT tartalma képezze.
- e.) Az EREDMENY.TXT állományt helyezze át a C:\MASODIK\WINDOWS alkönyvtárba TARTALOM.DAT néven.

3. feladat

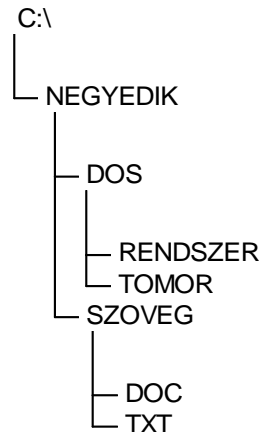
- a.) Készítsen a C:\ meghajtó főkönyvtárába egy KONYVTAR.BAT elnevezésű állományt, mely létrehozza az alábbi könyvtárszerkezetet:

- b.) Hozzon létre a C:\Harmadik\Text alkönyvtárba egy MUTAT.BAT állományt, mely futása során kiírja a képernyőre az MsDos operációs rendszer moduljait, majd egy billentyű lenyomása után befejezi futását.
- c.) Formázzon meg egy floppyt rendszerlemeznek úgy, hogy a kötet címke RENDSZER legyen.
- d.) * Tegye alkalmassá a floppyt arra, hogy egy új, formázatlan háttértárolóval rendelkező számítógép üzembe helyezésére, az esetleges logikai lemezhibák felderítésére és megszüntetésére alkalmas legyen.
- e.) A fentiek szerint elkészített floppy tartalmát másolja be a C:\HARMADIK\DOS\BOOT alkönyvtárba.

4. feladat

a.) Hozza létre az alábbi könyvtárszerkezetet:

b.) Másolja át a C:\WINDOWS alkönyvtárból valamennyi TXT kiterjesztésű állományt a C:\NEGYEDIK\SZOVEG\TXT alkönyvtárba.

c.) A C:\Negyedik\Szoveg\Txt alkönyvtár állományait tömörítse össze a C:\Negyedik\Dos\Tomor alkönyvtárba TEXT.ARJ néven. A tömörítés során használja a CRC ellenőrzést. (ARJ tömörítőt használjon.)

d.) Helyezze át a C:\NEGYEDIK\SZOVEG\TXT alkönyvtár állományait a C:\NEGYEDIK\SZOVEG\DOC alkönyvtárba úgy, hogy az állományok kiterjesztése DOC legyen, majd tegye az állományokat írásvédetté.

e.) **Hozzon létre a C:\NEGYEDIK\DOS\RENDSZER alkönyvtárban minden szükséges állományt ahhoz, hogy az alábbiak teljesüljenek:

A számítógépünk 386 kompatibilis, a szükséges állományok a C:\WINDOWS alkönyvtárban található.

- Az üzemelés során maximum 50 állomány lehet nyitva egyidejűleg.
- A Dos rezidens része a HMA-ba töltődjön be.
- Engedélyezze az UMB használatát.
- A parancsértelmező a C:\WINDOWS alkönyvtárban található.
- A környezeti változók részére 1 KB hely legyen fenntartva.
- A készenléti jel tartalmazza az aktuális könyvtárat, a '>' jelet és az aktuális dátumot.
- Engedélyezzen az XMS terhére 2MB EMS emulációt.
- (Engedélyezze a Clipper-ben készült programok számára, hogy 50 állományt nyithassanak meg egyidejűleg.)

5. feladat:

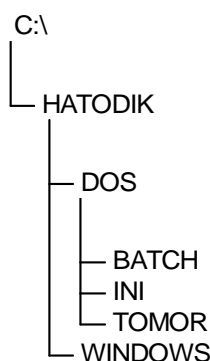
a.) Hozza létre az alábbi könyvtárszerkezetet:

- b.) Hozzon létre egy ASCII szövegszerkesztővel egy legalább három sort tartalmazó LEVEL.TXT elnevezésű szöveges állományt a C:\OTODIK\SZOVEG\LEVEL alkönyvtárban.
- c.) A C:\OTODIK\SZOVEG\LEVEL alkönyvtárban található LEVEL.TXT állományt mozgassa be egy TOMOR.ARJ állományba, melyet a C:\OTODIK\DOS\TOMOR alkönyvtárban helyezzen el.
- d.) Másolja át a C:\WINDOWS alkönyvtárból az összes INI kiterjesztésű állományt a C:\OTODIK\DOS\INI alkönyvtárba.
- e.) * Hozzon létre a C:\OTODIK\SZOVEG\TARTALOM alkönyvtárban egy TARTALOM.TXT elnevezésű szöveges állományt, amely a C:\OTODIK\DOS\INI alkönyvtárban található WIN.INI tartalmának azon sorait tartalmazza, melyekben nem szerepel 'i' vagy 'I' betű.

6. feladat:

- a.) Készítsen a C:\ meghajtó főkönyvtárába egy KESZIT.BAT elnevezésű állományt, mely létrehozza az alábbi könyvtárszerkezetet:

- b.) Másolja át a C:\WINDOWS alkönyvtárból az összes INI és GRP kiterjesztésű állományt a C:\HATODIK\DOS\INI alkönyvtárba a WIN.INI kivételével.
- c.) A C:\HATODIK\DOS\INI könyvtárban lévő összes GRP kiterjesztésű állományt tömörítse össze GRP.ARJ néven úgy, hogy a könyvtár eredeti tartalmát ne törölje. A GRP.ARJ állományt mozgassa be a C:\HATODIK\DOS\TOMOR alkönyvtárba.
- d.) * Szövegszerkesztő segítségével hozzon létre a C:\HATODIK\DOS\BATCH alkönyvtárban egy LISTAZ.BAT állományt, amely létrehoz a C:\HATODIK\WINDOWS alkönyvtárban egy LISTA.TXT elnevezésű szövegfájlt. A LISTA.TXT állomány tartalma a C:\WINDOWS alkönyvtár tartalomjegyzéke legyen mégpedig névsorrendben.
- e.) Csomagolja ki a C:\HATODIK\DOS\TOMOR alkönyvtárban található GRP.ARJ állományt a C:\HATODIK\WINDOWS alkönyvtárba, majd az állományokat tegye rejtetté.

7. feladat:

Válaszoljon az alábbi kérdésekre! A helyes válasz esetén jelölje be a kérdés előtti négyzetet „X” –el.

- a.) Válassza ki az alábbi MS-DOS parancsok közül azt, amelyet könyvtárak átnevezésére használunk!
☐ Label ☐ Vol ☐ Move
- b.) Válassza ki az alábbi MS-DOS parancsok közül azt, amely alkalmas alkönyvtárakat, illetve állományokat tartalmazó könyvtárak törlésére!
☐ Del ☐ Deltree ☐ Rd

- c.) Válassza ki az alábbi MS-DOS parancsok közül azt, amelyet állományok áthelyezésére használunk!
- ☐ Copy ☐ Move ☐ Xcopy
- d.) Válassza ki az alábbi MS-DOS parancsok közül azt, amelyet szöveges állományok tartalmának képernyőre való kiíratására használunk!
- ☐ Type ☐ Dir ☐ Print
- e.) Válassza ki az alábbi MS-DOS parancsok közül azt, amelyet állományok összefűzésére használhatunk!
- ☐ Sys ☐ Copy ☐ Vol
- f.) Válassza ki az alábbi MS-DOS parancsok közül azt, amelyet rendszerlemez készítésére használhatunk!
- ☐ Sys ☐ Md ☐ Chdir
- g.) Válassza ki az alábbi Batch parancsok közül azt, amelynek segítségével üzeneteket jeleníthetünk meg a batch program futása során, a képernyőn!
- ☐ Rem ☐ Pause ☐ Echo
- h.) Melyik parancs segítségével tudjuk a batch program futását ideiglenesen leállítani úgy, hogy csak egy billentyű lenyomása után folytatódjon a program futása?
- ☐ If ☐ Pause ☐ Prompt
- i.) Melyik parancs segítségével tudjuk szöveges állományok sorait ASCII kód szerint sorba rendezni?
- ☐ More ☐ Find ☐ Sort
- j.) Melyik parancs segítségével tudunk szövegállományok soraiban egy adott szövegmintát megkeresni?
- ☐ Xcopy ☐ Find ☐ Call

8. feladat:

Válassza ki a megfelelő választ! A helyes válasz esetén jelölje be a kérdés előtti négyzetet „X”-el.

- a.) Milyen esetben használhatunk veszteséges tömörítési eljárást *futtatható* fájlok tömörítésére?
- ☐ Ha túlságosan nagyméretű a fájl.
☐ Ha nem fontos, hogy az alkalmazás pontosan működjön.
☐ Soha, mert adatvesztéssel jár.
- b.) Windows 98 operációs rendszer használata esetén mit jelent a 'Drag and Drop' kifejezés?
- ☐ Másold és töröld!
☐ Fogd és vidd!
☐ Mutass rá és nézd!
- c.) Windows 98 operációs rendszer használata esetén mire használhatjuk a 'Táska' programot?
- ☐ Titkos állományok tárolására.
☐ Fotóalbum készítésére.
☐ Két gépen lévő adatok összehangolására.
- d.) Windows 98 operációs rendszer használata esetén hány aktív ablakot használhatunk egyidejűleg?
- ☐ Sajnos csak kettőt.
☐ Memóriától függ, akár ötvenet is.
☐ Egyidejűleg mindig csak egyet.

e.) Az alábbiak közül melyik a véletlen elérésű tár?

- ☐ RAM
- ☐ Winchester
- ☐ ROM

f.) Az alábbiak közül melyik lehet a Windows 98 helyfoglalási táblázatának a neve?

- ☐ FAT32
- ☐ NTFS
- ☐ FAT12

g.) Mekkora az Intel 80386 – os processzor címtartománya?

- ☐ 1 MB
- ☐ 16 MB
- ☐ 4 GB

h.) Mi az MS-DOS parancsértelmezőjének az elnevezése?

- ☐ COMMAND.COM
- ☐ MSDOS.SYS
- ☐ IO.SYS

i.) Az alábbi meghajtók közül melyiknek a logikai lemezhibáit állíthatja helyre a SCANDISK?

- ☐ CD-ROM
- ☐ Hálózati meghajtó
- ☐ Hajlékony lemez

j.) Az alábbiak közül melyik csoportba sorolhatók a levelező vírusok?

- ☐ Betöltő vírusok
- ☐ Makróvírusok
- ☐ Állományvírusok

9. feladat:

Mi a teendő, ha a Windows 98 operációs rendszer regisztrációs adatbázisa megsérül? Írja le az elvégzendő feladatot lépésenként!

10. feladat:

A Windows 98 operációs rendszer alkalmazása esetén mindenhol használható billentyűparancsok közül az alábbiak jelentését írja a parancs melletti pontozott vonalra.

CTRL+X:
CTRL+C:
CTRL+V:
CTRL+Z:
CTRL+ESC:
ALT+TAB:
ALT+F4:
SHIFT+F10:
DEL:
SHIFT + a CD behelyezése:

1.3. Elektronikus levelezés (E-mail)

1. feladat

- a.) Látogasson el a Miniszterelnöki Hivatal honlapjára (<http://www.meh.hu>)!
- b.) Töltse le a C: meghajtó gyökérkönyvtárába a hivatalban lévő miniszterelnök fényképét!
- c.) Küldjön elektronikus levelet a vizsga00@salgo.pszfs.hu címre, melyben írja meg a legutóbbi választásokon legjobban szereplő párt nevét. A levélhez csatolja a miniszterelnök fényképét! Kapjon értesítést a levél kézbesítésekor és elolvasásakor! A levél tárgy mezőjében tüntesse fel saját nevét.

Javasolt böngésző: Microsoft Internet Explorer

Javasolt levelező: Microsoft Outlook 97

2. feladat

- a.) Látogasson el a <http://www.silver-comp.hu> címre.
- b.) Az ott található hardware árlistát töltse le a C: meghajtó gyökérkönyvtárába.
- c.) Küldjön elektronikus levelet a vizsga00@salgo.pszfs.hu címre, melyben írja meg a honlap tulajdonosának salgótarjáni címét! A levélhez csatolja a letöltött árlistát! Maradjon másolata az elküldött levélről. Kapjon értesítést a levél kézbesítésekor A levél tárgy mezőjében tüntesse fel saját nevét!

Javasolt böngésző: Netscape Navigator

Javasolt levelező: Pegasus Mail

3. feladat

- a.) Látogasson el a <http://www.altavizsla.com> címre.
- b.) Keressen rá a lakóhelye nevére.
- c.) Az előfordulások számát a Winword segítségével írja le a C: meghajtó gyökérkönyvtárába hiv.doc állományba.
- d.) Válasszon a beérkezett elektronikus levelei közül egyet, majd küldje tovább a vizsga00@salgo.pszfs.hu címre. A levélhez csatolja a C:\hiv.doc állományt. Kapjon értesítést a levél kézbesítésekor és elolvasásakor. A levél tárgy mezőjében tüntesse fel saját nevét.

Javasolt böngésző: Netscape Navigator

Javasolt levelező: Microsoft Outlook 97

4. feladat

- a.) Látogasson el a <http://www.pszfs.hu> címre.
- b.) Az ECDL vizsgaközpont címszóhoz tartozó szöveget a Winword segítségével mentse el a C: meghajtó gyökérkönyvtárába ecdl.doc állományba.
- c.) Küldjön elektronikus levelet a vizsga00@salgo.pszfs.hu címre, melyben írja meg véleményét a honlapról. A levélhez csatolja az ecdl.doc állományt. Maradjon másolata az elküldött levélről. A levél tárgy mezőjében tüntesse fel saját nevét.

Javasolt böngésző: Microsoft Internet Explorer

Javasolt levelező: Pegasus Mail

1.4. Megoldások

1.4.1. Számrendszerek és ítéletkalkulus

1. feladat

decimális	bináris	hexadecimális	otális
134	10000110	86	206
476	111011100	1DC	734
7130	1101111011010	1BDA	15732
2815	101011111111	AFF	5377
432	110110000	1B0	660
333	101001101	14D	515
277	100010101	115	425

Részletesen az első sor:

c.) kettes számrendszerbe való felírás 2-vel történő maradékos osztással (lásd a Számítástechnika könyv, Számítástechnikai alapismeretek fejezete):

$$\begin{array}{r|l}
 134 & 0 \\
 67 & 1 \\
 33 & 1 \\
 16 & 0 \\
 8 & 0 \\
 4 & 0 \\
 2 & 0 \\
 1 & 1 \\
 0 &
 \end{array}$$

Visszafelé felírva a számjegyeket: 10000110_2 a kettes számrendszerbeli alakot adja.

b.) Tizenhatos alakja, vagy a bináris alakból, vagy pedig a tízes alakból:

Azaz:

$$\begin{array}{r|l}
 1000 & 0110 \\
 8 & 6
 \end{array}$$

Vagy a tízes alak 16-os maradékos osztásával:

$$\begin{array}{r|l}
 134 & 6 \\
 8 & 8 \\
 0 &
 \end{array}$$

Visszafelé felírva a számjegyeket: 86_{16} .

c.) Oktális (8-as) alak:

$$\begin{array}{r|l|l}
 010 & 000 & 110 \\
 2 & 0 & 6
 \end{array}$$

A harmadik sor:

$$\begin{array}{c|c|c|c}
 1 & B & D & A \\
 1 & 1011 & 1101 & 1010
 \end{array}$$

A kettes számrendszeri alak: 1101111011010

$$\begin{array}{c|c|c|c|c}
 001 & 101 & 111 & 011 & 010 \\
 1 & 5 & 7 & 3 & 2
 \end{array}$$

A nyolcas rendszerbeli alak: 15732

A tízes számrendszerbeli számot a 16-osból számítjuk a legegyszerűbben:

$$\begin{aligned}
 & A \cdot 1 + D \cdot 16 + B \cdot 256 + 1 \cdot 4096 = \\
 & 10 \cdot 1 + 13 \cdot 16 + 11 \cdot 256 + 1 \cdot 4096 = 7130
 \end{aligned}$$

2. feladat

-312	1111111011001000	FEC8
-1087	11111011111000001	FBC1
-796	1111110011100100	FCE4

Részletesen az első sor:

$$312_{10} = 0000000100111000_2;$$

a jegyek „átfordítva” (egyes komplement kód): 111111011000111

a kettes komplement kód: $111111011000111+1 = 1111111011001000$

Második sor:

$$1087_{10} = 0001000010000111_2$$

egyes komplement kód: 1110111101111000

kettes komplement kód: 1110111101111001

3. feladat

a.)

A	B	A <u>and</u> B
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

b.)

A	B	A <u>imp</u> B
0	0	1
0	1	1
1	0	0
1	1	1

c.) = B

A	B	(A <u>and</u> B)	(A <u>and</u> B) <u>or</u> B
0	0	0	0
0	1	0	1
1	0	0	0
1	1	1	1

d.)

A	B	C	A <u>and</u> B	(A <u>and</u> B) <u>or</u> C
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	0	0
0	1	1	0	1
1	0	0	0	0
1	0	1	0	1
1	1	0	1	1
1	1	1	1	1

e.)

A	B	C	A <u>or</u> B	(A <u>or</u> B) <u>xor</u> C
0	0	0	0	0
0	0	1	0	1
0	1	0	1	1
0	1	1	1	0
1	0	0	1	1
1	0	1	1	0
1	1	0	1	1
1	1	1	1	0

4. feladat

- a.) $A = \sqrt{49} = 7$ az első tag tehát igaz. Valamint a B a rombusz lesz, aminek részhalmaza a négyzet, de nem egyenlő vele, tehát hamis. Egy igaz és egy hamis állítás konjunkciója (and művelet) minden esetben **hamis**.

$A > D$ ($7 > 3,2 > \pi$) igaz; $D = 12,5$ hamis; $((A > D) \text{ or } (D = 12,5))$ igaz; $A > 1$ igaz; hamis és igaz művelet konjunkciója **igaz**.

- b.) Olyan nagycsaládosok (háromnál több gyermeke van), akik ötven évesnél idősebbek vagy a fizetésük kevesebb, mint 60 000 Ft.

Olyan személyek, akik egyedülállók (lehetnek férfiak is), vagy olyan nők akiknek nincs gyermekük. (Természetesen benne vannak az egyedülálló gyermektelen nők is.)

Operációs rendszer feladatok

1. feladat

- a.) md c:\elso
md c:\elso\batch
md c:\elso\system
md c:\elso\tartalom
md c:\elso\tomor
- b.) copy c:\windows*.sys c:\elso\system
del c:\elso\system\himem.sys
- c.) edit c:\elso\keszit.bat
@echo off
echo @echo off > c:\elso\batch\Menu.bat
echo :eleje >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo cls >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo echo 1 Rendszerlemez készítése formázással >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo echo 2 A Scandisk elindítása >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo echo 3 Kil,p,s >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo choice /c:123 >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo if errorlevel 3 goto vege >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo if errorlevel 2 goto scan >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo if errorlevel 1 goto form >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo :form >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo cls >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo format a: /s >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo pause >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo goto eleje >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo :scan >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo scandisk >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo pause >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo goto eleje >> c:\elso\batch\Menu.bat
echo :vege >> c:\elso\batch\Menu.bat
- d.) type c:\windows\win.ini | find /i „d” > c:\elso\tartalom\lista.txt
- e.) arj a -e -jt c:\elso\tomor\sys.arj c:\elso\system

2. feladat

- a.) md c:\masodik
md c:\masodik\dos
md c:\masodik\dos\lista
md c:\masodik\windows
md c:\masodik\windows\ini
md c:\masodik\windows\grp
- b.) edit c:\masodik\masol.bat
copy c:\windows*.ini c:\masodik\windows\ini
copy c:\windows*.grp c:\masodik\windows\grp
- c.) dir c:\masodik\windows\ini | sort > c:\masodik\dos\lista\ini.txt
dir c:\masodik\windows\grp | sort > c:\masodik\dos\lista\grp.txt
- d.) copy c:\masodik\dos\lista\grp.txt+c:\masodik\dos\lista\ini.txt c:\masodik\dos\eredmeny.txt
- e.) move c:\masodik\dos\eredmeny.txt c:\masodik\windows\tartalom.dat

3. feladat

- a.)

```
edit c:\konyvtar.bat
md c:\harmadik
md c:\harmadik\dos
md c:\harmadik\text
md c:\harmadik\dos\boot
```
- b.)

```
edit c:\harmadik\text\mutat.bat
@echo off
cls
echo AZ MSDOS MODULJAI:
echo.
echo 1. ROM-BIOS
echo 2. BOOT-SZEKTOR
echo 3. IO.SYS
echo 4. MSDOS.SYS
echo 5. CONFIG.SYS
echo 6. COMMAND.COM
echo 7. AUTOEXEC.BAT
echo 8. Külső parancsgyűjtemény
echo.
pause
cls
```
- c.)

```
format a: /v:rendszer /s
```
- d.)

```
copy c:\windows\command\format.com a:
copy c:\windows\command\sys.com a:
copy c:\windows\command\fdisk.exe a:
copy c:\windows\command\scandisk.exe a:
```
- e.)

```
copy a:\*.* c:\harmadik\dos\boot
```

4. feladat

- a.)

```
md c:\negyedik
md c:\negyedik\dos
md c:\negyedik\dos\rendszer
md c:\negyedik\dos\tomor
md c:\negyedik\szoveg
md c:\negyedik\szoveg\doc
md c:\negyedik\szoveg\txt
```
- b.)

```
copy c:\windows\*.* c:\negyedik\szoveg\txt
```
- c.)

```
arj a -e -jt c:\negyedik\dos\tomor\text c:\negyedik\szoveg\txt\*.*
```
- d.)

```
move c:\negyedik\szoveg\txt\*.* c:\negyedik\szoveg\txt\*.doc
attrib +r c:\negyedik\szoveg\txt\*.*
```
- e.)

```
edit c:\negyedik\dos\rendszer\config.sys
fajls=50
device=c:\windows\himem.sys
device=c:\windows\emm386.exe 2048 ram
dos=high,umb
shell=c:\windows\command.com /e:1024
edit c:\negyedik\dos\rendszer\autoexec.bat
@echo off
```

```
prompt $p$g$d
set CLIPPER = F50
```

5. feladat

- a.) md c:\otodik
md c:\otodik\dos
md c:\otodik\dos\ini
md c:\otodik\dos\tomor
md c:\otodik\szoveg
md c:\otodik\szoveg\level
md c:\otodik\szoveg\tartalom
- b.) edit c:\otodik\szoveg\level\level.txt
Beírható tetszőleges szöveggel legalább három sor.
- c.) Arj m -e c:\otodik\dos\tomor\tomor.arj c:\otodik\szoveg\level\level.txt
- d.) Copy c:\windows*.ini c:\otodik\dos\ini
- e.) type c:\otodik\dos\ini\win.ini | find /v /i "i" > c:\otodik\szoveg\tartalom\tartalom.txt

6. feladat

- a.) edit c:\keszit.bat
md c:\hatodik
md c:\hatodik\dos
md c:\hatodik\dos\batch
md c:\hatodik\dos\ini
md c:\hatodik\dos\tomor
md c:\hatodik\windows
- b.) copy c:\windows*.ini c:\hatodik\dos\ini
copy c:\windows*.grp c:\hatodik\dos\ini
del c:\hatodik\dos\ini\win.ini
- c.) arj a -e c:\hatodik\dos\ini\grp.arj c:\hatodik\dos\ini*.grp
move c:\hatodik\dos\ini\grp.arj c:\hatodik\dos\tomor
- d.) edit c:\hatodik\dos\batch\listaz.bat
dir c:\windows | sort > c:\hatodik\windows\lista.txt
- e.) arj e c:\hatodik\dos\tomor\grp.arj c:\hatodik\windows
attrib +h c:\hatodik\windows*.grp

7. feladat

a.) ☒ Move	b.) ☒ Deltree	c.) ☒ Move	d.) ☒ Type	e.) ☒ Copy
f.) ☒ Sys	g.) ☒ Echo	h.) ☒ Pause	i.) ☒ Sort	j.) ☒ Find

8. feladat

a.) ☒ Soha, mert adatvesztéssel jár.	b.) ☒ Fogd és vidd!
c.) ☒ Két gépen lévő adatok összehangolására.	d.) ☒ Egyidejűleg mindig csak egyet.
e.) ☒ RAM	f.) ☒ FAT32.
g.) ☒ 4 GB.	h.) ☒ COMMAND.COM
i.) ☒ Hajlékony lemez.	j.) ☒ Makróvírusok.

9. feladat:

- Indítsuk el vagy indítsuk újra a számítógépet.
- Nyomjuk meg és engedjük fel az F8 billentyűt.

- Válasszuk a 'Csak parancssor' menüpontot.
- Gépeljük be az alábbi parancsokat, mindegyiket az ENTER billentyű megnyomásával befejezve:

```
cd c:\windows
attrib -h -r -s system.dat
attrib -h -r -s system.da0
attrib -h -r -s user.dat
attrib -h -r -s user.da0
copy system.dat system.bak
copy user.dat user.bak
copy system.da0 system.dat
copy user.da0 user.dat
```

- Indítsuk újra a számítógépet.

10. feladat:

CTRL+X:	Kivágás
CTRL+C:	Másolás
CTRL+V:	Beillesztés
CTRL+Z:	Visszavonás
CTRL+ESC:	Start menü megjelenítése
ALT+TAB:	Az utoljára használt ablakra váltás
ALT+F4:	Kilépés programból
SHIFT+F10:	A kijelölt elemhez tartozó helyi menü megtekintése
DEL:	Törlés
SHIFT + a CD behelyezése:	Az automatikus lejátszás átugrása

1.4.2. Elektronikus levelezés

A megoldások a feladatoknál javasolt szoftvereszközökre vonatkoznak.

1. feladat

- Indítsa el a Microsoft Internet Explorer alkalmazást. A cím mezőbe gépelje be: <http://www.meh.hu>), majd nyomja le az 'Enter' billentyűt.
- Keresse meg a miniszterelnök fényképét, az egérmutatót a fényképen tartva nyomja le az egér jobb gombját, és a kinyíló menüből válassza a 'kép mentése más néven...' menüpontot. A felkínált lehetőségekből válassza ki a C: meghajtó gyökérkönyvtárát, majd kattintson a mentés gombra. A letöltés befejezése után zárja be a böngészőt.
- Indítsa el a Microsoft Outlook 97 levelező programot. Az irányítópultról válassza ki a beérkezett üzenetek mappát. A nyomógomb soron kattintson az első (új levél) ikonra az egér bal gombjával. A címzett nevéhez írja be: vizsga00@salgo.pszfs.hu. A tárgy mezőbe gépelje be a saját nevét. A levél tartalmához írja be: PART. A nyomógomb soron kattintson a hetedik (Fájl beszúrása) ikonra, majd tallózza ki a miniszterelnök képének állományát és nyomja le az 'OK' gombot. Ezek után válassza ki a 'Beállítások' fület, majd jelölje be a 'visszaigazolás az üzenet kézbesítésekor' és a 'Visszaigazolás az üzenet elolvasásakor' jelölőnégyzetet. Nyomja meg a 'Küldés' gombot. A levél elküldése után zárja be a Microsoft Outlook 97 levelező programot.

2. feladat

- Indítsa el a Netscape Navigator alkalmazást. A cím mezőbe gépelje be: <http://www.silver-comp.hu>, majd nyomja le az 'Enter' billentyűt.

- b.) Keresse meg a hardver árlistát, a fájl legördülő menüből válassza a mentés más néven menüpontot! A felkínált lehetőségekből válassza ki a C: meghajtó gyökérkönyvtárát, majd kattintson a mentés gombra! A letöltés befejezése után zárja be a böngészőt.
- c.) Indítsa el a Pegasus Mail levelező programot. Az eszköztáron kattintson az első (Start a new mail message) ikonra az egér bal gombjával! A 'To:' mezőbe írja be: vizsga00@salgo.pszfs.hu. A SUBJ: mezőbe gépelje be a saját nevét. A levél tartalmához írja be: 3100. Salgótarján, Meredek út 3. Jelölje be a COPY SELF és a CONFIRM DELIVERY jelölőnégyzetet. Válassza a ATTACHMENTS [F7] fület, majd tallózza ki a C: meghajtóra lementett árlistát, mellyen az egér bal gombjával kattintson kettőt. Térjen vissza a MESSAGE [F8] fültre. Nyomja meg a SEND gombot. A levél elküldése után zárja be a Pegasus Mail levelező programot.

3. feladat

- a.) Indítsa el a Netscape Navigator alkalmazást! A cím mezőbe gépelje be: http://www.altavizsla.com, majd nyomja le az <Enter> billentyűt.
- b.) A keresés mezőbe írja be lakóhelyének nevét, majd nyomja meg a keresés gombot. Várja meg a keresés végét és jegyezze meg az előfordulások számát. Zárja be a böngészőt. Indítsa el a WINWORD.EXE alkalmazást. Az új dokumentumba gépelje be 'előfordulások száma:', majd a megjegyzett számot. A dokumentumot mentse el a C meghajtó gyökérkönyvtárába HIV.DOC néven. Zárja be a szövegszerkesztőt.
- c.) Indítsa el a Microsoft Outlook 97 levelező programot! Az eszköztárból válassza ki a beérkezett üzenetek mappát. Jelölje ki a továbbküldendő üzenetét. A nyomógomb soron kattintson a tizenharmadik (Továbbítás) ikonra az egér bal gombjával. A címzett nevéhez írja be: vizsga00@salgo.pszfs.hu. A tárgy mezőbe gépelje be a saját nevét. A levél tartalmát ne változtassa meg. A nyomógomb soron kattintson a hetedik (Fájl beszúrása) ikonra, majd tallózza ki a hiv.doc állományt és nyomja le az OK gombot. Ezek után válassza ki a BEÁLLÍTÁSOK fület, majd jelölje be a VISSZAIGAZOLÁS AZ ÜZENET KÉZBESÍTÉSEKOR és a VISSZAIGAZOLÁS AZ ÜZENET ELOLVASÁSAKOR jelölőnégyzetet. Nyomja meg a KÜLDÉS gombot. A levél elküldése után zárja be a Microsoft Outlook 97 levelező programot.

4. feladat

- a.) Indítsa el a Microsoft Internet Explorer alkalmazást! A cím mezőbe gépelje be: http://www.pszfs.hu), majd nyomja le az <Enter> billentyűt.
- b.) Válassza az 'ECDL vizsgaközpont' hiperhivatkozást! Helyezze az egérmutatót a megjelent szövegre. Nyomja le az egér jobb gombját. A kinyíló menüből válassza a 'Az összes kijelölése' menüpontot. Nyomja le ismét az egér jobb gombját. A kinyíló menüből válassza a MÁSOLÁS menüpontot. Zárja be a böngészőt! Indítsa el a WINWORD.EXE alkalmazást. Az új dokumentumban az egér jobb gombjával kattintson a villogó kurzorra és a kinyíló menüből válassza a BEILLESZTÉS menüpontot. A dokumentumot mentse el a C: meghajtó gyökérkönyvtárába ECDL.DOC néven. Zárja be a szövegszerkesztőt!
- c.) Indítsa el a Pegasus Mail levelező programot! A nyomógomb soron kattintson az első (Start a new mail message) ikonra az egér bal gombjával. A To: mezőbe írja be: vizsga00@salgo.pszfs.hu. A SUBJ: mezőbe gépelje be a saját nevét. A levél tartalmához írja be véleményét a honlapról. Jelölje be a COPY SELF jelölőnégyzetet. Válassza az ATTACHMENTS [F7] fület, majd tallózza ki a C: meghajtóra lementett ECDL.DOC állományt, mellyen az egér bal gombjával kattintson kettőt. Térjen vissza a MESSAGE [F8] fültre. Nyomja meg a SEND gombot. A levél elküldése után zárja be a Pegasus Mail levelező programot.

2. Szövegszerkesztés (MS-Word)

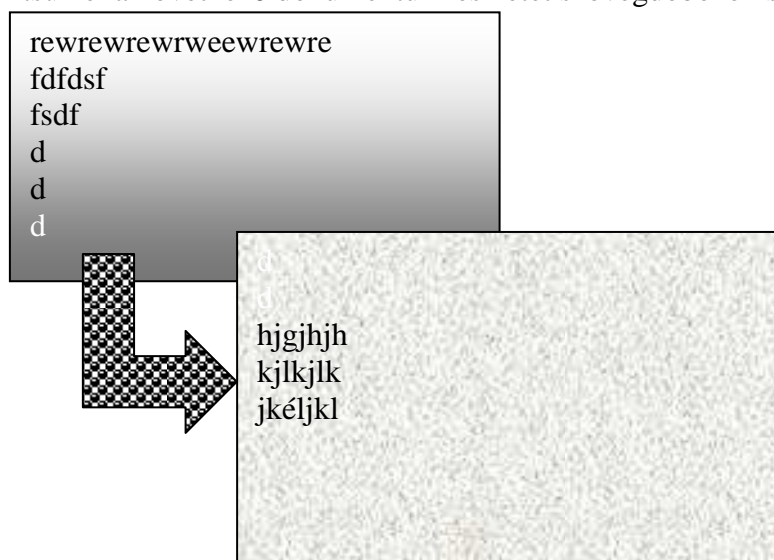
2.1. Bevezetés

A fejezetben található feladatok megoldásához feltételezzük, hogy az Olvasó rendelkezik alapvető szövegszerkesztési ismeretekkel. A feladatokkal az önálló gyakorlást szeretnénk segíteni. A példatár ezen fejezete ezért két fő részből épül fel: az elején olyan kicsit bonyolultabb elemek találhatók, melyekre általában kevesebb idő jut a szövegszerkesztés tanulása alatt. Ilyenek a szövegdobozok, word mezők, rajzolás, rajzréteg. A második részben önállóan megoldandó feladatok szerepelnek. Ezekhez csak rövid leírást adunk. Az itt található a feladatoknál ügyeljünk, hogy a lehető legjobban hasonlítsanak a feladatban kitűzöttekhez. A megoldás során ne csak a karakter, bekezdés formázási eszközöket használjuk, hanem nyugodtan nyúljunk az oldalbeállítási lehetőségekhez is. Természetesen minden témakört nem tudunk érinteni a feladatokkal, akik további szövegszerkesztési ismeretekhez szeretnének jutni azoknak javasoljuk a Műszaki Könyvkiadó Szövegszerkesztés B (Szerző: Gubán Miklós), illetve Feladatgyűjtemény a Szövegszerkesztéshez B (Szerző: Gubán Miklós) tankönyveket.

2.2. Példák és egyszerűbb feladatok

1. példa: Szövegdobozok kapcsolása

Készítsük el a következő dokumentumrészletet szövegdobozok segítségével.

Ez a mintafeladat egy egyszerű, de nagyon elegáns szövegmegjelenítést ad meg. A feladat megoldásának alapeleme a szövegdoboz és azok összekapcsolása lesz.

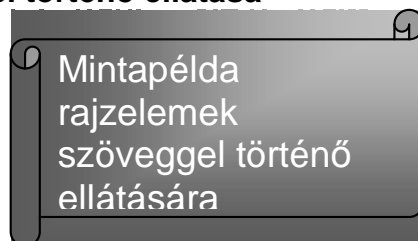
Megoldás:

- Válasszuk a BESZÚRÁS SZÖVEGDOBOZ parancsot!
- Jelöljük ki az első szövegdobozt!
- Ezután rajzoljuk meg a következő szövegdobozt!
- Álljunk rá az első szövegdobozra és válasszuk ki a SZÖVEGDOBOZ CSATOLÁS parancsot!
- Mozgassuk rá a kurzort a második üres szövegdobozra és kattintsunk rá!

Megjegyzés:

1. A szövegrány változtatása csak együttesen az összekapcsolt szövegdobozok között lehetséges.
2. A szövegdobozok használata csak oldalnézetben lehetséges.

2. példa: Rajzelem szöveggel történő ellátása

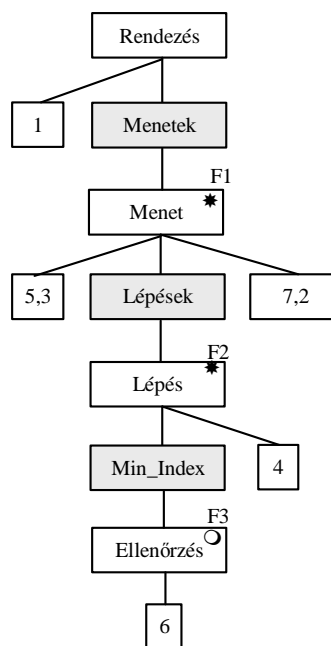
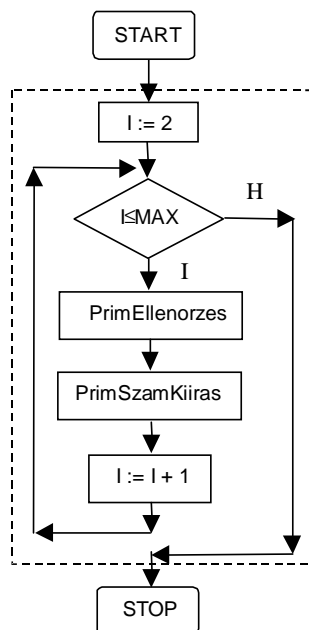

Megoldás:

- Válasszuk ki a megfelelő elemet a rajz eszköztár ALAKZATOK menü CSILLAGOK ÉS SZALAGOK menüpontjából!
- Ezután válasszuk ki az elemhez tartozó helyi menüből a szöveg hozzáadása parancsot! Ekkor egy speciális szövegdoboz jelenik meg és ide írhatjuk be a megfelelő szöveget!
- A szövegirányt a Formátum Szövegirány parancsával állíthatjuk be.

3. Folyamatábra készítés gyakorlat

Készítsük el az alábbi baloldali folyamatábrát:

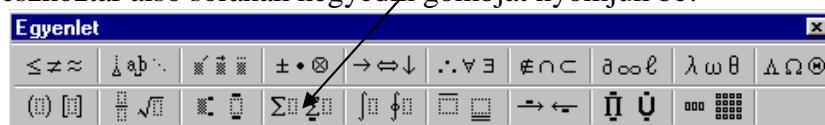

5. Képlet készítése gyakorlat

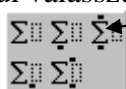
Szerkesszük meg az alábbi képletet:

$$\sum_{i=1}^m f_i > \sum_{j=1}^n r_j$$

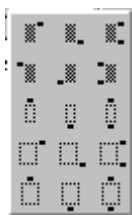
- A FŐMENÜ/BESZÚRÁS/OBJEKTUM... almenüjének listájából válasszuk a Microsoft Equation x.x segédprogramot!
- A megjelenő eszköztár alsó sorának negyedik gombját nyomjuk be!

- A megjelenő összegzési lehetőségek közül válasszuk ki az első sor harmadik elemét!

- A szumma jel alsó és felső két szimbólumát írjuk be, majd az összegzendő kifejezés alsó indexét az eszköztár második sorának harmadik gombjával állíthatjuk be.

- Miután elkészült a kifejezés fontos, hogy a SZIGMA (szumma) szimbólum hatásköréből lépünk ki, azaz mindaddig lépünk jobbra, amíg a helyjelző fel nem veszi a maximális méretét.
- A továbbiak hasonlóan készíthetők el.

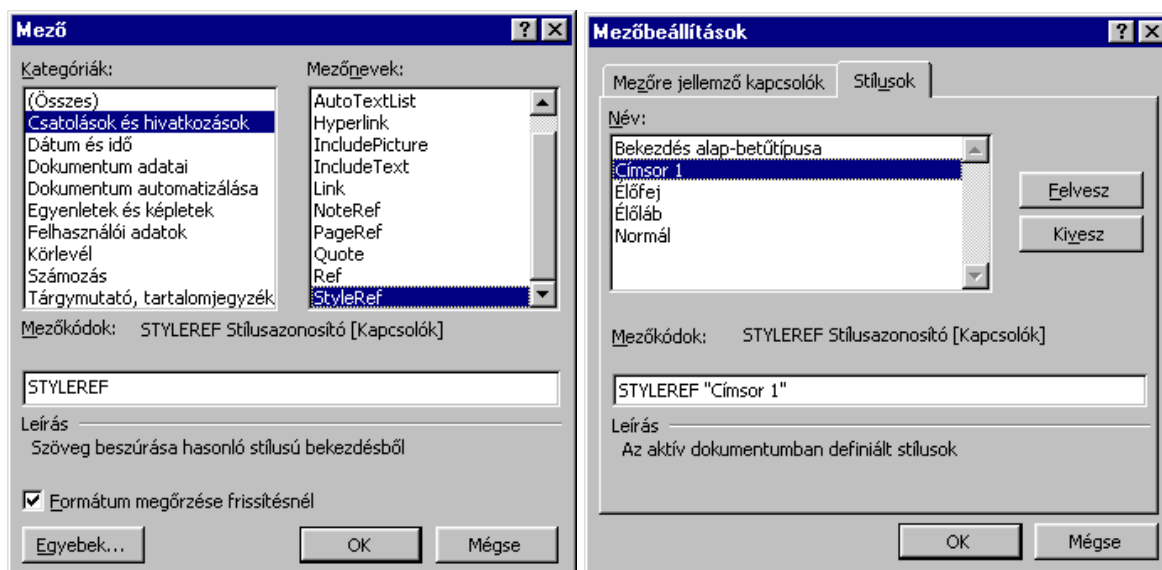
6. Példa Word mezők használatára

Készítsünk olyan többoldalas dokumentumot, melyben minden oldal előfej az oldalhoz tartozó fejezet címét tartalmazza!

Megoldás:

A példát a STYLeref Word mezővel oldjuk meg.

1. Készítsük el a dokumentumot úgy, hogy minden fejezetcímet **CÍMSOR 1** stílussal formázzunk meg.
2. Adjuk ki a NÉZET/ÉLŐFEJ ÉS ÉLŐLÁB parancsot!
3. A BESZÚRÁS/MEZŐ menüben válasszuk a csatolások és hivatkozások lehetőséget.
4. Állítsuk be a STYLeref mezőnevet.
5. Majd nyissuk ki az EGYEBEK... lehetőséget.
6. A stílusok fül választása mellett, keressük ki a kívánt stílust.

Megjegyzések

1. A STYLeref különböző kapcsolókkal rendelkezik. Ezek közül csak egyet ismertetünk.
 \l Az oldal utolsó ilyen stílussal formázott szöveget helyezi el a dokumentumban.
2. A STYLeref hatása függ, hogy maga a mező hol helyezkedik el. Az alábbi esetek mindegyikében más lehet a beszúrt szöveg.
 - A dokumentum szövegében;
 - Lábjegyzetekben, megjegyzésekben és végjegyzetekben;
 - Élőfejekben és élőlábakban nyomtatás közben;
 - Élőfejekben és élőlábakban, ha nem nyomtatunk.

7. Példa rajzrétegek használatára

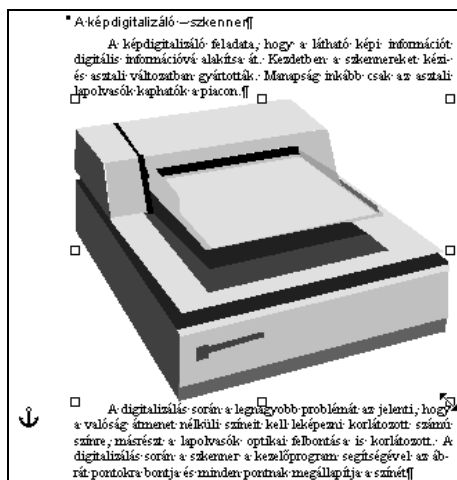
Gépeljünk be egy szöveget, például:

▪ A képdigitalizáló – szkennert

A képdigitalizáló feladata, hogy a látható képi információt digitális információvá alakítsa át. Kezdetben a szkennereket kézi- és asztali változatban gyártották. Manapság inkább csak az asztali lapolvasók kaphatók a piacon.

A digitalizálás során a legnagyobb problémát az jelenti, hogy a valóság átmenet nélküli színeit kell leképezni korlátozott számú színre, másrészt a lapolvasók optikai felbontása is korlátozott. A digitalizálás során a szkennert a kezelőprogram segítségével az ábrát pontokra bontja és minden pontnak megállapítja a színét.

Szúrjuk be a szkennert képét a ClipArtból. Ekkor a kép a rajzrétegbe kerül:

Ezután a Kép formázásánál töröljük a szövegen kívülre jelölődobozt:

Ekkor a kép a szövegrétegbe került. Ha az előző lépésnél a Szöveg mögé küldés parancsot adjuk ki, akkor a kép a szöveg mögötti rétegbe kerül:

A képdigitalizáló feladata, hogy a látható képi információt digitális információvá alakítsa át. Kezdetben a szkennereket kézi- és asztali változatban gyártották. Manapság inkább csak az asztali lapolvasók kaphatók a piacon.

A digitalizálás során a legnagyobb problémát az jelenti, hogy a valóság átmenet nélküli színeit kell leképezni korlátozott számú színre, másrészt a lapolvasók optikai felbontása is korlátozott. A digitalizálás során a szkennert a kezelőprogram segítségével az ábrát pontokra bontja és minden pontnak megállapítja a színét

2.3. Feladatok

1.* Gépelési és formázási feladat

Készítse el az alábbi dokumentumot és mentse el *KONYV.DOC* néven!

A dokumentum papírmérete B5-ös legyen. Az alapszöveg betűtípusa és mérete: Times New Roman 12 pontos. A bekezdések után hagyjunk 6 pontos térközt. A címsor betű formátuma: Times New Roman 48 pontos félkövér kiskapitális. A címsor előtt és után 24 pont térköz legyen. A kép a ClipArt könyvtár bármelyik képével helyettesíthető.

Szükséges ismeretek

- Bekezdés- és karakterformázási elemek
- Kép beszúrása
- Iniciálé

HATVAN PERC!

A nagytiszteletű úr éppen tósztot mondott egy pezsgősüveggel a kezében a nagyérdekű vendégeknek, amikor az orvos jelent meg a teremben és a vendéglátó feleségének sügött valamit amitől *Mariné* bocsánatot kért a vendégektől és elhagyta a termet az orvossal. Az orvos azt sügta -még „**60 perc**” van a férje életéből. *Kazimír* úr szívverőér-kövesülésben szenved régen, már évtizedek óta, s emiatt gyakran nehéz szívbántalmak a panaszai.

(Az asszony vissza tartotta könnyeit.) Amikor oda ért abba a szobába amibe a férje feküdt, egy olyan férfit látott maga előtt, akinek a szíve kővé vált. A nő odasietett hozzá.

–Vártam önre- szólta a férfi.

Egy darabig társalogtak majd elmondott olyan dolgokat amiket le kellett írnia. Sokszor könnyben ált a szeme, de a férfi mindig utasította hagyja abba mert az ő idejét rabolja. Olyan dolgokat írt le ami a három fiával volt kapcsolatos. *Ödönnel, Richárddal*, és akit a legjobban szeretett *Jenővel* (bár soha nem mutatta ki). Azt akarta hogy a felesége a halála után hat hét múlva menjen férjhez *Rideghváry Bencéhez*. Itt a nő nem bírta magával többé, elhagyta az íróasztalt, s odarohant a férje ágya mellé, összeroskadt, és annak kezét megragadva a legforróbb könnyekkel áztatta. A férj csitította, beszélt a szép életről ami még az asszonyt várja. Az óra végére jár, már nem fáj semmi, sötét lesz minden, csak fiai képe világít még. A nagy homályosság magával ragadta. Az asszony megfogadta mindent amit kért az ellenkezőjét fogja tartani!

2.* Formázási feladat élőfejjel

Készítse el az alábbi dokumentumot és mentse el ELSŐ FELADAT.DOC néven! Az elkészített dokumentum a lehető legjobban hasonlítson a feladatban szereplő dokumentumra! A dokumentum papírmérete B5-ös legyen. A felhasznált betűtípus Times New Roman. Az alapszöveg betűmérete: 12 pont. A címsor betűmérete és stílusa: 16 pontos félkövér. A szöveg többi része 14 pontos betűvel készüljön.

Szükséges ismeretek

- Bekezdés- és karakterformázási elemek
- Élőfej, élőláb
- Szegély és mintázat

DOS Parancsok

Lemez formattálás

Mint tudjuk, a gyárból kikerült lemez nem használható addig, amíg a sáv/szektor szerkezetét létre nem hoztuk. Ezt a műveletet nevezzük *formattálásnak* vagy *formázásnak*.

A formázás a legveszélyesebb az összes eddig tanult parancs közül. Az adathordozón esetleg fent lévő adatokat ugyanis végleg és visszavonhatatlanul megsemmisíti. Ha mindehhez hozzávesszük, hogy az értékes adatokat tartalmazó lemez is minden további nélkül formázható (miközben fogalmunk sincs róla, milyen kárt okozunk), valamint, hogy a merevlemezt is megformázhatjuk, biztosan belátják: a formázással bizony vigyázni kell.

A formázás közben megfelelő opciókkal nevet adhatunk a lemezünknek, sőt rendszerlemezt is készíthetünk belőle.

A parancs formája:

FORMAT < meghajtó > [/V] [/S] [/4]

Végrehajtásának feltétele:

A kijelölt meghajtóban legyen adathordozó.

Hatása:

A kijelölt meghajtóban lévő adathordozót írásra előkészíti, létrehozza rajta a szükséges adminisztrációs területeket (pl. Könyvtárakat), üresen.

A parancs megadása után - ha az **a:** meghajtóban lévő lemezt szeretnénk formázni - a DOS a következő üzenetet küldi:

**Insert new diskette for drive A:
and strike Enter when ready**

**(Tedd az új lemezt az A: meghajtóba)
(és üss Enter-t, ha kész)**

3.** Formázási feladat hasábokkal

1. A szöveg alap betűtípusa: Times (nem Roman) 12 pontos,
2. A margók beállítása: alsó, felső, jobb és bal 2,5 cm, élőfej, élőláb a lap aljától 1,25 cm.
3. Az ábrákat a CLIPART bármely más ábrájával helyettesíthetjük.
4. Az alap betűtípuson kívül használt fontok: Arial

Megkezdte a 486-os processzorokhoz készült első Pentium OverDrive processzor forgalmazását az Intel. Ez a 63 megahertzes lapka a 25 megahertzes 486SX vagy 486DX₂ illetve az órajelkettőző 486SX2/50 és 486DX2/50 rendszerekhez alkalmas. A 83 megahertzes OverDrive, amely a 33 (és az órajelkettőző 66) megahertzes rendszereket fejlesztené tovább, csak az év közepére várható. Az Intel szerint a 63 megahertzes lapka is legalább 90 százalékkal növeli a 25 megahertzes rendszerek teljesítményét.

WWW

Kobe WWW- Kobe World Wide Web-kiszolgálókon is tájékozódhatunk a kobei földrengéssel kapcsolatban. Montázsunk a Kobei Idegen Nyelvi Egyetemen (<http://www.kobe-cufs.ac.jp>) hozzáférhető anyagokból készült. A katasztrófa a számítógépgyártókat is sújtotta: egyrészt e területen összpontosul a japán aktív mátrixos LCD-gyártás több mint harmada, másrészt a

raktárkészlet gyakorlatilag nulla, s máris hiány mutatkozik a képernyőkből. Az IBM szerint egyelőre fel sem lehet becsülni, hogy az LCD-gyárak beszállítóit milyen károk érték.

Bezár a FontStudio. Abba hagyja FontStudio betűtervező és rajzoló programjának értékesítését a Letraset. A technikai támogatást is csak augusztus végéig nyújtják. Gyorsan kihasználta az új helyzetet az Altsys, amely bevezető áron kínálja a FontStudio felhasználóinak az egyébként komoly pénzbe kerülő Fontographer 4.0-t.

EPSON színes tintasugaras *Stylus Color* néven mutatta be első színes tintasugaras nyomtatóját az Epson. Maximális felbontása 720 dpi, de ha csak 360 dpi-vel nyomtat, sebessége eléri a 200 karakter/másodpercet. Ez a piezoelektromos nyomtatási technológiának köszönhető: egy kvarckristály az elektromosság hatására deformálódik, és így lövi a tintát a papírra, vagyis nem kell megvárni, amíg felforr a tinta a fűvócsőben.

újabb HP-server Augusztus közepén mutatta be RISC-alapú kiszolgálócsaládjának új tagját a HP. Az E osztályú szerverek legújabb modellje 100 megahertzes PA7100LC processzort használ.

- memória 16 megabájtos
- merevlemez 535 megabájtos
- csatlakozó Ethernet

Maximálisan 512 megabájtig bővíthető a memória, a belső háttértár-kapacitás pedig négy gigabájtig. A rendszer ugyanakkor 156 gigabájtnyi tárolókapacitást tud kezelni.

¹ Dot Per Inch, az egy inchen belül nyomtatható pontok száma

5.* Szegély és mintázási feladat

Készítse el az alábbi dokumentumot és mentse el VERSENY.DOC néven! Az elkészített dokumentum a lehető legjobban hasonlítson a feladatban szereplő dokumentumra!

A dokumentum papírmérete B5-ös legyen. Az alapszöveg betűtípusa és mérete: Times New Roman 12 pontos. A címsor betű formátuma: Times New Roman 14 pontos félkövér.

Szükséges ismeretek

- Bekezdés- és karakterformázási elemek
- Szövegdoboz
- Szegélyek és mintázat

MEGYEI TANULMÁNYI VERSENY		
KÓDLAP	2001.	
Név:..... Oszt:.... Iskola:.....		
1. ☐ 2. ☐ 3. ☐ 4. ☐ 5. ☐ 6. ☐ 7. ☐ 8. ☐ 9. ☐ 10. ☐	11. ☐ 12. ☐ 13. ☐ 14. ☐ 15. ☐ 16. ☐ 17. ☐ 18. ☐ 19. ☐ 20. ☐	21. ☐ 22. ☐ 23. ☐ 24. ☐ 25. ☐ 26. ☐ 27. ☐ 28. ☐ 29. ☐ 30. ☐
ÉRTÉKELÉS: pont		

6.*** Egyenletszerkesztési feladat

Készítse el az alábbi dokumentumrészletet!

A dokumentum papírmérete B5-ös legyen. Az alapszöveg betűtípusa és mérete: Times New Roman 12 pontos. A lapméret A4. A külső margó 5 cm.

Szükséges ismeretek

- Oldalbeállítás
- Bekezdés- és karakterformázási elemek
- Egyenletszerkesztő
- Rajzeszközök

85

Ebben az esetben egyetlen sor, vagy oszlop kapacitása sem merül ki, ezért nem törölhetjük az elemeknek sem a sorát, sem az oszlopát. Ezek az elemek nem tekinthetők kötött elemeknek. Azonban ezek az elemek rendelkeznek 0-tól különböző értékkel, ezért ezeket a költségelemeket *korlát-elemeknek* nevezzük, és

$$\begin{array}{|c|} \hline k_{ij} \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{|c|} \hline c_{ij} \\ \hline \end{array}$$

jelöléssel jelöljük. A korlát-elemek szerepe hasonló a szabad elemekéhez: a szabad elemeknél az $x_{ij} \geq 0$, a korlát-elemeknél az $x_{ij} \leq k_{ij}$ feltétel teljesül egyenlőség formájában. A korlátozott viszonylatokhoz tartozó költségelemek bal felső sarkában, egy körben tüntetjük fel a korlátértéket.

Induló táblázatunkban c_{22} -t, c_{33} -at és c_{34} -et alakítsuk korlát-elemmé (a költségelemek növekvő sorrendjében):

1	3	2	4	50
0	$\begin{array}{ c } \hline 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 20 \\ \hline \end{array}$	40 20
1	0	$\begin{array}{ c } \hline 10 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 10 \\ \hline \end{array}$	60 50 40
40	50	40	20	150
	30	30	10	

Most a kritikus számnak megfelelő számú kötött elemet válasszunk ki a táblázatból a már ismert módon. A legkisebb elem módszerrel a következő táblázatot kapjuk (a korlát-elemeket itt már úgy kezeljük, mint tiltott viszonylatokat):

	1	0	2	4	
0	$\begin{array}{ c } \hline 1 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 3 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 4 \\ \hline \end{array}$	50
-1	$\begin{array}{ c } \hline 0 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 2 \\ \hline \end{array}$	40
0	$\begin{array}{ c } \hline 1 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 0 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 10 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 10 \\ \hline \end{array}$	60
	40	50	40	20	150

Mivel utólagosan sem kellett túllépni a korlátokat, lehetséges bázismegoldást kapunk. Ellenőrizzük a táblázatot a potenciálok segítségével. A potenciálok meghatározásához továbbra is csak a kötött elemeket használjuk:

$$\Delta = \begin{bmatrix} 0 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 4 & -1 \\ 0 & 0 & 4 & -4 \end{bmatrix}$$

A táblázat nem optimális hiszen a $\delta_{34} < 0$. Azonban a korlát-elemekhez tartozó δ_{ij} -k között van pozitív is meg negatív is. A c_{34} -hez tartozó δ_{34} értéke -4, azaz, ha erre az elemre újabb egységet programoznánk, akkor javíthatnánk a programon, azonban erre az elemre –a korlát miatt– nem tehetünk többet, így ezzel az elemmel most nem javítható a program.

A c_{22} -höz tartozó δ_{22} értéke 4. Keresünk meg a c_{22} -höz tartozó hurkot (ez ugyanúgy létezik, és egyértelmű, mint a szabad elem esetén):

$\begin{array}{ c } \hline 1 \\ \hline \end{array}$	3	$\begin{array}{ c } \hline 2 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 4 \\ \hline \end{array}$	50
$\begin{array}{ c } \hline 0 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 20 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 5 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 2 \\ \hline \end{array}$	40
$\begin{array}{ c } \hline 1 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 0 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 10 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{ c } \hline 10 \\ \hline \end{array}$	60
40	50	40	20	150

Korlát-elem

A program javítása
korlát-elemmel

7.* Táblázat készítése feladat

Készítse el az alábbi táblázatot!

A dokumentum papírmérete A4-es legyen. Az alapszöveg betűtípusa és mérete: Times New Roman 12 pontos. A lapméret A5. A külső margó 5 cm.

Szükséges ismeretek

- Táblázat
- Bekezdés- és karakterformázási elemek
- Szövegírány

10000 Szám			
<h1 style="margin: 0;">AZONOSÍTÓLAP</h1> <p style="margin: 10px 0 0 0;">Kivonat a keresztek anyakönyvéből</p>			
A születés		éve, hónapja,	
A felvétel		napja	
Adatszolgáltató	neve, neme származása		
	atyja	neve,	
	anya	foglalkozása	
	Jegyzet		
<p>Bizonyítom, hogy ez a kivonat az anyakönyv adataival egyező.</p> <p>1999. június 03.</p>			

8.* Egyszerű körlevél feladat

Adott az alábbi tartalmú adatforrás (neve: Címjegyzék.Doc)

Név	Város	Cím1	Írányítószám	Előadás	Kezdet
Kis József	Salgótarján	Kistarján u 7.	3100	Telepítési problémák matematikai modellje	10:00
Fehér Róbert	Pásztó	Zagyva út 3.	3060	Szállítási feladat megoldása disztribúciós módszerrel	10:30
Tóth Béla	Balassagyarmat	Templom út 5.	2660	Heurisztikus módszerek	11:00

Készítse el az alábbi formájú körlevelet a fenti adatforrásból. A szürkével jelzett szövegrészeket az adatforrás soraiból vegye.

MAT Bizottság
Operációkutatás albizottság

Kis József
3100 Salgótarján
Kistarján u 7.

MEGHÍVÓ

a MAT Bizottság Operációkutatás Albizottság szakmai programjára

A MAT Bizottság Operációkutatás Albizottsága éves munkaterve alapján, idén ötödik alkalommal szervezi meg az "Operációkutatás helye a felsőfokú szakképzésben" című szakmai programot, melyre tisztelettel meghívjuk.

- A program célja, a korábban megkezdett hagyományt folytatva, hogy
- rövid részletes áttekintést adjon a hazai operációkutatás helyzetéről,
 - fórumot teremtsen az albizottság és a meghívottak részére egymás szűkebb szakterületeinek megismerésére,
 - segítse a különböző szakterületeken az együttműködést.

A program ideje: 2001. június 12.

Helye: BGF PSZF SI II. épület I. előadó

Tisztelettel felkérjük Önt az alábbi előadás megtartására:

Telepítési problémák matematikai modellje.

Az előadás várható kezdési időpontja: **10:00.**

Dr. Nagy Norbert sk.

9.** Körlevél készítése feltételekkel

Bővítse a 8. feladat adatforrását az alábbi két sorral.

Név	Város	Cím1	Irányító-szám	Előadás	Kezdet
Fekete László	Salgótarján	Kassai sor 6.	3100	Szimuláció alkalmazása	11:30
Kelemen Éva	Salgótarján	Salgó út 3.	3100	Genetikus algoritmusok	12:00

Készítsen fenti formátumú körlevelet azon személyeknek, akik Salgótarjánban laknak.

10.** Körlevél készítése feltételekkel

Készítsen fenti formátumú körlevelet azon személyek számára, akiknek a neve F betűvel kezdődik.
Útmutató: pl. használjuk az "Fa" és "Fz" közti szövegtartományt a lekérdezéshez.

2.4. Kérdések

1. Melyek a dokumentum fő részei?
2. Mi a különbség a bekezdés és a szakasz között?
3. Mit nevezünk stílusnak és mi a különbség a stílus és a sablon között?
4. Mi a különbség a Keresés, a Csere és Ugrás parancsok között?
5. Hányféle módon készíthetünk el egy 3×3-as táblázatot?
6. Melyek a körlevélkészítés fő lépései?
7. Egy képet a Word milyen rétegeibe helyezhetünk el?
8. Mi történik ha a képet a szöveg mögötti rétegbe helyezzük, és ebben az esetben hogyan férhetünk hozzá az ábrához?
9. Hogyan oldjuk meg, hogy egy kép minden oldalon rajta legyen a szöveg mögött?
10. A szövegdoboz a dokumentum melyik rétegében helyezkedik el?
11. Hogyan törölhetjük egy szöveg összes előfordulását a Word-del?